

Datum

2024-12-09

Adress

August Palms Plats 1

Diarienummer

STK-2024-1379

Yttrande

Till

Utbildningsdepartementet

Remiss Utbildningsdepartementet - En modern krisreglering för verksamheter på skolområdet

U2024/02201

Sammanfattning

Malmö stad har getts möjlighet att yttra sig över promemorian En modern krisreglering för verksamheter på skolområdet. Malmö stad ställer sig i huvudsak positiv till förslagen som bland annat innebär att även enskilda huvudmän kommer att omfattas av de nya bestämmelserna. Staden vill särskilt framhålla att föreskrifterna bör kompletteras med en gränsdragning av kommunens samordningsuppdrag i kommunikationen till fristående skolhuvudmän. Vidare bör omsorg till vårdnadshavare med samhällsviktiga tjänster bygga på ordinarie regelverk för elevens rätt till fritidshem eller korttidstillsyn för att undvika ytterligare administration. Malmö stad anser att det även fortsättningsvis bör finnas en möjlighet för kommunen att som en yttersta åtgärd lägga ner gymnasie- och vuxenutbildning till förmån för förskola och grundskola.

Yttrande

Malmö stad ställer sig i huvudsak positiv till förslaget att införa nya krisberedskapsbestämmelser som är anpassade utifrån hur skolväsendet är organiserat idag som även omfattar enskilda huvudmän. Staden vill dock lämna följande synpunkter.

Principen om att huvudmannen ska göra sitt yttersta för att elevens rätt till utbildning ska upprätthållas bör även fortsättningsvis gälla. Avvikelse från föreskrifterna för utbildning under fredstida krissituationer bör därför ske med stor restriktivitet.

7.2 Behov av omsorg

Omsorg för barn till vårdnadshavare med samhällsviktiga tjänster bör bygga på ordinarie regelverk för elevens rätt till fritidshem eller korttidstillsyn, så att det inte skapas en helt ny omfattande administration vid större krissituationer och höjd beredskap. Vidare anser Malmö stad att det bör förtydligas när behovet ska anmälas och om det avser alla vårdnadshavare för elever under 18 år, till exempel vårdnadshavare för elever i gymnasieskolan.

7.3.4 Särskilda bestämmelser och dess förhållande till fjärr- och distansundervisning

När en skolenhet ska tillhandahålla skolmåltid vid distans- eller fjärrundervisning bör det framgå av bestämmelsen att det beaktas föreliggande goda förutsättningar för eleven att ta del av denna måltid, bland annat utifrån schemaläggning och var eleven bor.

7.5 Krisplan

Malmö stad anser att det bör förtydligas om eleverna i fristående skolor ska innefattas i kommunens krisplan eller ej med hänsyn till utredningens förslag att enskilda huvudmän också kan vara ansvariga för utbildningen under höjd beredskap. För övrigt anser Malmö stad att det saknas tydliga regler för vad som ska gälla när en enskild huvudman förlorar sitt tillstånd eller beslutar att avsluta sin verksamhet och eleverna ska byta huvudman eller få sin fortsatta utbildning av en offentlig huvudman.

7.6 Ett samordningsansvar för kommunerna

Gränsdragning av samordningsuppdraget i kommunikationen till fristående skolhuvudmän bör beskrivas så att kommunen endast är att betrakta som en förmedlande part och att vidare bedömning, värdering, handlingsalternativ med mera konkretiseras av respektive huvudman.

7.7 Resurser ska inte kunna tas från kommunens gymnasieskola och vuxenutbildning

Malmö stad vänder sig emot förslaget att ta bort bestämmelsen om att inte kunna lägga ner gymnasie- och vuxenutbildning till förmån för förskola och grundskola och anser att det är en inskränkning av det kommunala självstyret som går utöver vad som är nödvändigt.

Vid höjd beredskap kan det uppkomma situationer där kommunen behöver prioritera barnen i förskola och eleverna som faller under skolplikt (grundskolan). Sådana situationer kan vara krigsskador på lokaler eller att personal lämnar verksamheten för att tjänstgöra enligt lag (1994:1809) om totalförsvarsplikt. Att behålla legala förutsättningar för att i det längsta kunna bedriva förskola och grundskola bidrar också

till totalförsvaret genom att dessa barn och elever inte kan förväntas klara sig ensamma i samma utsträckning som gymnasieelever.

Huvudmannen kommer att göra sitt yttersta för att även upprätthålla gymnasie- och vuxenutbildningen. I enlighet med totalförvarspropositionen så behöver dock samhället förbereda sig på att det kan bli nödvändigt att bedriva verksamhet med lägre servicenivåer vid krig, vilket även bör avspelas i beredskapslagstiftning på skolområdet.

Om förslaget medför ekonomiska konsekvenser för kommuner i form av ökad administration eller liknande bör kommunerna kompenseras för detta i enlighet med finansieringsprincipen.

9 Allvarliga störningar av lokal art och fredstida kris

Även om det kan vara positivt med en ökad flexibilitet som nya begrepp medför så anser Malmö stad att det saknas en tydlig motivering, definition och anledning i utredningen till att nya begrepp introduceras och att det är svårt för utövaren att förhålla sig till dessa. Detta behöver klargöras innan begreppen införs i skollagen.

Tillsyn

Malmö stad konstaterar att finns en avsaknad av uppgifter kring hur en tillsyn ska gå till och skulle önska ett förtydligande i denna del.

Ordförande [Förnamn Efternamn]

Sekreterare [Förnamn Efternamn]

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]